

Oktober nieuwsbrief

Beste leensters, leners en andere belangstellenden,

Ook in oktober de opening van een grote tentoonstelling over een vrouwelijke kunstenaar.

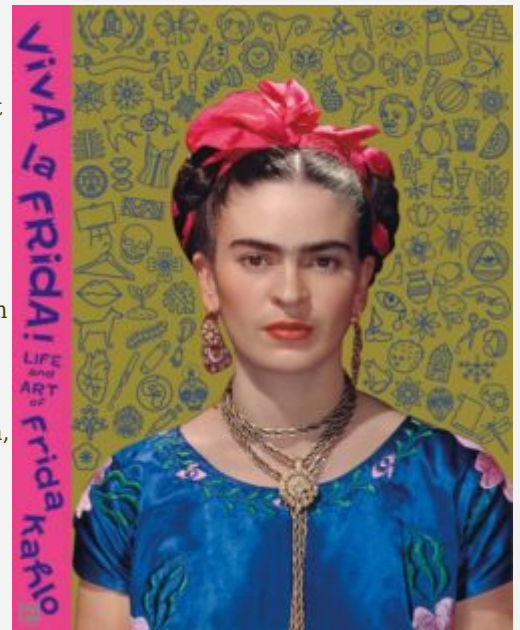
Een jaar later dan aanvankelijk gepland opent op 8 oktober in het Drents Museum de tentoonstelling **Viva la Frida! - Life and art of Frida Kahlo**.

Frida Kahlo (Mexico, 1907-1954) is op dit moment wellicht de beroemdste vrouwelijke kunstenaar in de wereld. Ze was een van de dochters van een naar Mexico geëmigreerde Duitse fotograaf en een Mexicaanse moeder. Ze volgt als jonge vrouw kunstonderwijs, maar wordt op 18-jarige leeftijd door een stuk ijzer doorboord bij een busongeluk, met als gevolg veel pijn en vele operaties gedurende haar hele leven. In haar ziekenhuisbed krijgt ze schilderspullen van haar vader en met een spiegel boven zich begint ze met haar zelfportretten. Dat is het beeld dat ze het meest voor ogen krijgt en het beste leert kennen.

Als studente raakt Frida betrokken bij de communistische partij en ze spreekt zich uit tegen fascisme en de klassenmaatschappij, het is de tijd kort na de Mexicaanse revolutie. Ze onderhoudt (buitenechtelijke) relaties met vrouwen en mannen in het katholieke Mexico. Ze heeft lak aan geldende schoonheidsidealen en benadrukt haar wenkbrauwen en gezichtsbeharig. Haar kleurrijke jurken zijn geïnspireerd op de klederdracht uit de isthmus van Tehuantepec in de deelstaat Oaxaca, een gebied waarin vrouwen het monopolie op het economische verkeer hebben. Frida Kahlo schildert haar mentale en fysieke pijn, maar ook de ongemakken die alleen vrouwen ervaren, zoals miskramen; onderwerpen die aan het begin van de vorige eeuw niet in het openbaar besproken werden, laat staan geschilderd.

Als ze 22 is, trouwt Frida met de muralist Diego Rivera. Rivera's grootse persoonlijkheid, revolutionaire politiek en inspirerende muurschilderingen maakten hem tijdens zijn leven tot een beroemdheid; ook hij had

buitenechtelijke relaties. De relatie tussen Kahlo en Rivera was intens en zij vonden elkaar, naast wederzijdse bewondering voor elkaars artistieke kwaliteiten, op vele terreinen: het communisme, de socialistische idealen van de Mexicaanse Revolutie en de geboorte van een nationale Mexicaanse identiteit met passie voor de Mexicaanse culturen en geschiedenis vóór de Spaanse kolonisatie van het immense land in 1521. Samen vormden zij een intrigerend kunstenaarsechtpaar met een fascinerend oeuvre, gemaakt in een revolutionaire periode in de Mexicaanse geschiedenis.

De tentoonstelling brengt voor het eerst twee van de belangrijkste Frida Kahlo-collecties uit Mexico-stad bij elkaar: schilderijen en tekeningen uit het Museo Dolores Olmedo dat de grootste collectie met werk van Frida Kahlo heeft, en een bijzondere collectie van haar persoonlijke bezittingen als kleding, beschilderde korsetten en sieraden uit het Museo Frida Kahlo.

Bij *Viva la Frida!* wordt er een uitgebreid randprogramma ontwikkeld. Zo komen er diverse lezingen en wordt er een podcast gemaakt.

Frida Kahlo heeft een onuitwisbare indruk

achtergelaten met haar gedurfde gevoel voor schoonheid en haar idealen over gelijkheid voor iedereen. Hoewel haar leven grotendeels bepaald werd door tegenslag, wist ze haar pijn en emotionele strijd om te zetten in buitengewone creaties. Overal ter wereld halen mensen nog altijd veel kracht en inspiratie uit haar levensverhaal en kunst. Frida's strijd voor gelijkheid, vrouwenrechten, en ontwikkelen van zelfbewustzijn en eigen kracht zijn vandaag de dag nog steeds actueel.

Meer info over de Drentse tentoonstelling en alles er om heen: <https://drentsmuseum.nl/nl/frida>

*Alleen nog deze week, verlengd t/m 3 oktober, is in het Cobramuseum te zien de gezamenlijke tentoonstelling *Frida Kahlo & Diego Rivera: A Love Revolution*: een bijzondere privécollectie met schilderijen van Frida en Diego en hun Mexicaanse tijdgenoten, tekeningen, foto's en kleding. Overigens dezelfde kledingcollectie die ook in het Drents museum te zien zal zijn.

*Er is veel over Frida Kahlo geschreven en bijeen gezocht: kunstboeken, biografieën, verhalende romans. In de aanloop naar *Viva la Frida!* is een en ander heruitgegeven of nieuw verschenen, waarvan ik er een aantal in eerdere nieuwsbrieven al heb vermeld. Hier nog 2 nieuwe titels: ***Niets is zwart. Frida en Diego*** van *Claire Berest*, een intense roman over het stormachtige leven van beide kunstenaars; en ***Wat zou Frida doen*** waarin *Arianna Davis* vertelt hoe zij denkt dat Frida Kahlo zou handelen en leven in deze hedendaagse tijd, hoe ze om zou gaan met de dagelijkse tegenslagen en uitdagingen, en vooral hoe ze zou blijven genieten van het leven en in haar kracht zou blijven staan.

Onlangs uitgebrachte titels

- "Is *Lauren Groff's Matrix* een historische roman over een twaalfde-eeuwse abdis, of is het een ode aan de vrouwengemeenschappen van alle tijden?" Zo begint de recensie in De Morgen van dit verhaal over de 17-jarige Marie, die in 1158 van koningin Eleonora te horen krijgt dat ze naar Engeland gestuurd zal worden om daar priorin van een klooster te worden. Marie is Marie de France, een 12-eeuwse schrijfster van de twaalf lais, narratieve gedichten over de hoofse liefde. De gedichten hebben een enorme invloed op de Europese literatuur gehad en Marie was de eerste vrouw die Franse verzen schreef. Bij aankomst in Engeland is Marie geschokt door de toestand van de nonnen, die honger lijden en een zwakke gezondheid hebben en ze ontwikkelt een onvoorwaardelijke toewijding aan de zusters en een stellige overtuiging van haar goddelijke visioenen. Marie, geboren in een familie van vrouwelijke strijders en kruisvaarders, is vastberaden om een nieuwe koers in te slaan met de

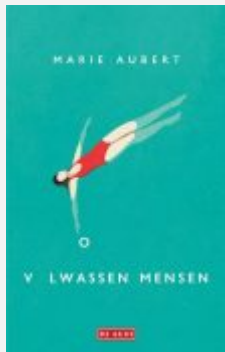
vrouwen die ze nu leidt en beschermt.

- ***Prachtige wereld, waar ben je***, is een dichtregel van Friedrich Schiller én de titel van de nieuwe roman van *Sally Rooney*, die gaat over vier mensen die elkaar liefhebben en elkaar pijn doen. Het gaat over seks, over vriendschap en over de wereld waarin zij leven; over de vage grens tussen alleen-zijn en eenzaam zijn, en over hoe je je leven kan delen met anderen. Alice ontmoet Felix. Zij is succesvol romanschrijver, hij werkt in een distributiecentrum. Ze vraagt of hij met haar meegaat op reis naar Rome. Ze voelen zich tot elkaar aangetrokken, maar kunnen ze elkaar ook vertrouwen? Alice' beste vriendin Eileen verwerkt een pijnlijke relatiebreuk en flirt weer met Simon, die ze al kent van kindsaf aan. Ze houden van elkaar, maar willen ze daarvoor hun vriendschap op het spel zetten? Als ze met z'n

4-en bij elkaar zijn komt de confrontatie, waarbij vooral Felix gewone vragen durft te gaan stellen.

- Jaloezie en verbittering zet in ***Volwassen mensen*** de verhouding tussen twee zussen heftig onder druk. Aanleiding is hun beider bestaande kinderwens. De een blijkt eindelijk zwanger te zijn en de ander kreeg net te horen dat ze te oud is voor een behandeling. Met als gevolg: kwetsuren en elkaar ondermijnende reacties. De Noorse schrijfster *Marie Aubert* onderzoekt de zwarte gevoelens tussen de zussen en doet dat licht, met scherpe pen en grappig, maar in een sfeer waar Scandinaviërs vaak goed in zijn, met veel onderhuidse familiespanningen.

- In **Braakgrond** vertelt *Juli Zeh* over Dora, een 35-jarige Berlijnse die met haar hondje naar het platteland is verhuisd. Ze had behoefte aan een nieuwe omgeving, meer bewegingsvrijheid, meer ademruimte. Tijdens de lockdown wilde ze niet in de grote stad blijven, en nu wordt ze geplaagd door de vraag waarnaar ze eigenlijk op zoek is in deze tijdelijke leegte. Is het afstand van haar vriend Robert, die met zijn activisme steeds verder van haar af komt te staan? Of hoopt ze erachter te komen waarom de wereld zo verwarrend is geworden? In het kleine dorp is het toch niet zo idyllisch als het leek: een ongemeubileerd huis, een wildernis als tuin, de busverbinding naar de stad is slecht. Haar buurman stelt zich voor als de dorpsnazi, en ze ontmoet mensen die niet in een hokje passen en die al haar vastgeroeste ideeën op zijn kop zetten. *Juli Zeh* is een leuke eigenzinnige Duitse schrijfster, schrijft vaker over de teloorgang van het Duitse platteland, en werpt zich in debatten en interviews regelmatig op als verdediger van de gewetensvrijheid. Dat laatste doet ze in *Braakgrond* ook: "Die Gedanken sind frei."

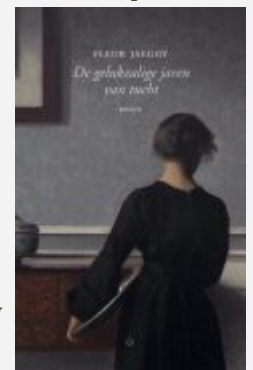
- **Oostwaarts**, debuut van , is een historische roman over een jonge vrouw die na de oorlog voor haar relatie met een Duitse soldaat wordt gestraft, verteld door de ogen van haar zoon Heindert, die eveneens wordt gestraft. De grootmoeder van Jolanda Clément was kind in een NSB-gezin. Na de oorlog werd ze als 9-jarige geïnterneerd en gedurende haar hele leven bleef ze geconfronteerd worden met de keuzes van haar ouders. Ze ontwikkelde op jonge leeftijd schizofrenie, dat haar -evenals de moeder van Heindert- in een inrichting deed belanden en waar ze op 49-jarige leeftijd stierf. De grootmoeder van *Jolanda Clément* heeft altijd gezwegen over haar verleden. Omdat de ware toedracht van haar verhaal niet meer te achterhalen is, maar de gevolgen ervan nog steeds naverken, schreef Clément deze alternatieve vertelling, waarin fictie en geschiedenis samenkomen.

- *Mariana Enriquez* (1973) werd geboren tijdens de militaire dictatuur in Argentinië. In haar meermaals bekroonde roman **Ons deel van de nacht** schrijft ze erover. Het bovennatuurlijke wordt gespiegeld aan ware gebeurtenissen uit het heden en het verleden: de militaire dictatuur van de jaren zeventig, de Vuile Oorlog en mensen die 'verdwenen'. Een vader en zoon maken eind jaren 70 een lange reis van Buenos Aires naar de noordgrens met Brazilië. Net als zijn vader is Gaspar voorbestemd om een medium te worden in het geheime genootschap De Orde. De oorsprong van de orde, geleid door de machtige familie van Gaspars overleden moeder, dateert van vele eeuwen geleden, toen de ontdekking van De Duisternis vanuit het hart van Afrika naar Engeland reisde, en vervolgens in Argentinië terechtkwam. Het genootschap maakt door middel van gruwelijke rituelen contact met De Duisternis om het eeuwige leven te krijgen.

- In **Het Zijden Huis** vertelt de Engelse schrijfster *Kayte Nunn* het verhaal van Thea, een sportieve geschiedenis docente, die les gaat geven op een exclusief internaat op het Engelse platteland. Voor het eerst in het 150-jarige bestaan van de school mag er les gegeven worden aan een groep meisjes en dat heeft nogal wat voeten in de aarde. Thea verblijft samen met de meisjes in Het Zijden Huis, een omgebouwde zijdefabriek met een donker en mysterieus verleden. In de 18e eeuw woonde daar een zijdehandelaar met z'n vrouw en hun dienstbodes. Een van hen, Rowan, is een jonge vrouw die veel over kruiden weet. In hoofdstukken die wisselen tussen toen en nu zijn beide verhaallijnen verweven en wordt de mysterieuze geschiedenis verteld van de bewoners van het huis en alles wat er spookte.

- De weinig bekende, in het Italiaans schrijvende Zwitserse *Fleur Jaeggy* brak in 1989 door met haar (korte) roman **De gelukzalige jaren van tucht**, die recent voor het eerst in het Nederlands is vertaald. Het is een soort kostschoolroman over een ontworteld, eenzaam meisje dat geen kans krijgt zich te hechten aan haar familie, en ook niet aan haar sfinxachtige vriendin, die ze heimelijk aanbidt. Het meisje beschrijft het verhaal van hun 'amitié amoureuse' jaren later met een mengeling van nostalgie en huiver. Er was tussen hen een verwarrende verbondenheid binnen de strenge muren van het internaat. Buiten die muren wordt hun verhouding bij gebrek aan orde nog problematischer. 'Een oefening in zelfkastijding' zou Fleur Jaeggy het schrijven van dit boek hebben genoemd.

- **Een vriendschap** is de 5de roman van filosofe *Silvia Avallone* uit Bologna die zich opnieuw voor een deel afspeelt in de culinaire studentenstad. Over een vriendschap tussen twee meiden op de middelbare school: Elise en Beatrice. Ze waren elkaars tegenpolen, maar ze deelden één overheersend gevoel: eenzaamheid. Het verhaal is in de ik-vorm geschreven door Elise, ongeveer 15 jaar nadat de vriendschap voorbij is. Ze heeft inmiddels een kind gekregen en werkt hard als docent en alleenstaande moeder. Beatrice is in de jaren na hun vriendschap een wereldberoemde influencer geworden met miljoenen volgers. Elise kijkt terug op hun vriendschap en probeert te ontrafelen wat de betekenis ervan was voor haar. "En toen moest ik ook dat inzien: dat je niet kunt leven, niet kunt groeien, zonder een verkeerde vriendschap mee te maken."

- **Mijn moeder wil mijn naam niet weten** van *Christel Jansen* is de familiegeschiedenis van een beroemde celliste, die het bestaan van haar kinderen ontkende en hen liet opgroeien in pleeggezinnen en tehuizen. Na haar overlijden wil dochter Esther weten wat haar ongrijpbare moeder heeft gedreven tot dit drastische besluit. Komt het door haar jeugd als muzikaal wonderkind? Of door het verraad van de Joodse tenor Juliusz Kaufmann, Esthers vader en Lies' grote liefde? Welk aandeel had de oorlog in de keuzes van Lies? En welke rol speelde haar tweede man, Victor Lindenbaum, die naam maakte als 'dokter van het volk', in deze familietragedie?

- In **Bloemen van steen** volgt *Ilaria Tuti* de lotgevallen van vijf bijzondere vrouwen uit een Alpendorp door de ogen van Agata, een jonge vrouw die moet zorgen voor haar stervende vader. Ze zijn van alle leeftijden en met gevaar voor eigen leven torsen ze tijdens de Eerste Wereldoorlog manden vol voedsel en munitie omhoog de bergen in naar het front, om de duizenden soldaten te ondersteunen. Ze worden Le Portatrici genoemd, de Draagsters, en uiteindelijk zijn zij het die de lichamen van de jonge mannen weer de berg af zullen dragen.

- **Zie mij graag** van de Vlaamse *Sarah Meuleman* gaat over de Vlaamse zusjes Lieve en Margot die met hun vader, bestsellerauteur Saul Mertens, terug naar huis rijden na een feest. De auto raakt van de weg en verongelukt. Niemand begrijpt hoe het ongeluk op zo'n stille landweg heeft kunnen gebeuren. Vijftien jaar later worstelen beide zussen nog steeds met de gevolgen. Als de excentrieke Saul verdacht wordt in een gerucht makende verdwijningszaak van een jong meisje, heeft dat ingrijpende consequenties voor zijn dochters. Lieve keert terug naar het dorp waar ze is opgegroeid om te achterhalen wat er is gebeurd. Hoe sterk zijn familiebanden? En hoeveel kun je vergeven?

- In **Waar geen reden is** beschrijft *Yiyun Li* een gesprek tussen een moeder en een kind in een tijdloze wereld. De Chinees-Amerikaanse schrijfster schreef dit gesprek in de maanden nadat ze haar tienerzoon verloor aan zelfmoord. Het is een roman die de plek betreedt tussen leven en dood, waar moeder en kind vrijuit met elkaar kunnen praten, ongehinderd door oude beelden of dogma's. *Yiyun Li* won er de PEN Award mee.

- Na 10 Amsterdamse jaren keerde schrijfster *Renske Jonkman* terug naar de West-Friese polders uit haar jeugd. Ze schreef er columns over in Trouw, over boeren en natuurbeschermers. Ook haar 'boerenroman' **Dit verdronken land** gaat over de relatie tussen het polderlandschap en de mens. Na de dood van hun vader moeten Lucas en Krijn Endegeest de boerderij voortzetten. Het is 1956 en ze staan aan de vooravond van de ruilverkaveling nabij het Westfriese Wogmeer. Dit betekent het einde van de traditionele manier van boeren op eilanden met akkers. Lucas ziet de ruilverkaveling als verloochening van het harde werk van hun vader terwijl Krijn met de tijd mee wil gaan. Dertig jaar later groeit Lucia Endegeest op in de familieboerderij. Ze worstelt met de beslissing die haar oom in het verleden heeft genomen. Ze reist door de wildernis van Canada, waar ze ontdekt dat haar lot onlosmakelijk is verbonden met dat van haar familie en de boerderij.

- **Het meisje met de luidende stem** is de debuutroman van *Abi Daré* over een jonge Nigeriaanse vrouw die vastbesloten is om gehoord te worden, om haar eigen toekomst te bepalen. Adunni, die opgroeit in een arm Nigeriaans plattelandsdorp, weet wat ze wil: onderwijs. Dit is, zo heeft haar moeder haar verteld, de enige manier om een 'luidende stem' te krijgen: het vermogen om voor jezelf op te komen. Maar als Adunni's moeder overlijdt, verkoopt haar vader haar in plaats daarvan als bruid aan een oude taxichauffeur. Ondanks de schijnbaar onoverkomelijke obstakels op haar pad geeft Adunni de hoop op een betere toekomst niet op.

- **Vossenjacht** van *Racheda Kooiman* gaat over een Amsterdams meisje Nadia dat alleen door haar moeder is opgevoed, haar Marokkaanse vader heeft ze nooit ontmoet. As kind vertelde ze iedereen dat ze half-Spaans was. Liever liegen dan worden aangezien voor Marokkaanse. Nadia is gaan geloven dat ze door die afwezige vader ook daadwerkelijk half is, maar dat nare gevoel weet ze goed te verstoppen achter haar vrije, losbandige levensstijl. Onder aansporing van Reyn, met wie ze een huis en vaak ook het bed deelt, begint ze aan een zoektocht naar haar verleden. Als ze haar vader vindt, vertrekt ze met Reyn naar Marokko.

Poëzie

- Geïnspireerd door haar verblijf in Death Valley schreef *Charlotte Van den Broeck* gedichten voor haar nieuwe bundel **Aarduitwrijvingen**, een verzameling van veranderlijke landschappen en de wisselende lichamen die zich erin voortbewegen. De gedichten zelf zijn een oefening in waarneming. In de ruimten tussen aanblik en uiterlijke verschijning ontstaan beelden, onderhevig aan kleuren, texturen en zintuigen. De beelden rijgen zich aaneen tot wat misschien wel feministische natuurgedichten kunnen worden genoemd over zaken als erotiek, bloei, geweld en kwetsuur, schrijft de uitgever bij de bundel.

Samen met fotografe en filmmaakster *Jana Coorevits* werkte *Charlotte Van den Broeck* aan een onderzoeksproject *Aarduitwrijvingen/Peak* aan het Koninklijk Conservatorium in Antwerpen. Dit resulteerde in *On Gendered Landscapes: a Video Essay on Injury in the Female Body and Desert Landscape, Death Valley, CA*, en ook een correspondentie tussen

filmmaakster en schrijfster, *Over lichaam en landschap*, te lezen in de link: <https://www.forum-online.be/nummers/zomer-2020/over-lichaam-en-landschap-een-correspondentie-tussen-een-filmmaker-en-schrijver>

- De Amerikaanse dichteres *Louise Glück* werd in 2020 onderscheiden met de Nobelprijs voor de literatuur. *Radna Fabius* vertaalde onlangs haar bundel uit 2006, **Averno**, genoemd naar een kratermeer in Zuid-Italië. De Romeinen beschouwde dit meer als de toegang tot de onderwereld. De bundel is een uitgebreide klaagzang, lange, rusteloze gedichten; betoverend maar zonder plot of hoop, mooi maar woest en verdrietig.

Verhalen

✘ In **De meisjes** bewerkte de van oorsprong illustratrice *Annet Schaap* zeven bekende sprookjes van de gebroeders Grimm en Charles Perrault. Ze maakte er vertellingen van over zeven meisjes met allemaal hun eigen dromen en verlangens, meisjes die niet langer sprookjesfiguren zijn maar mensen van vlees en bloed. De vertellingen worden aangeraden voor kinderen vanaf 10 jaar, maar de kritieken erover zijn zo enthousiast dat ze me voor volwassenen ook erg de moeite waard lijken, net als sprookjes eigenlijk.

Non-fictie

- Aan de hand van familie verhalen, archief- en literatuuronderzoek plaatst *Suza Zijlstra* in **De voormoeders** de levens van haar Europees-Aziatische voorouders in een bredere historische context en werpt nieuw licht op de sleutelrol van vrouwen in Nederlands-Indië. Hiervoor onderzocht ze het leven van de (Europees-)Aziatische vrouwen in haar eigen familie: van de bewoners van de achttiende-eeuwse VOC-vestiging Makassar op het eiland Sulawesi, via de suikerplantages van Oost-Java tot en met haar oma, die naar Nederland emigreerde. De vrouwen vormden de raderen van de samenleving. *Suze Zijlstra* heeft met haar familiegeschiedenis de complexiteit van het koloniale verleden in Nederlands-Indië toegankelijk gemaakt voor een nieuwe generatie.

- Van parlementair verslaggever *Ralph Bollmann* is een nieuwe, 650 pagina's dikke biografie verschenen over **Angela Merkel. De kanselier en haar tijd**. De binnenkort vertrekende Duitse bondskanselier schernt haar privéleven goed af en geeft zelden interviews, maar ze is van dichtbij goed geobserveerd. Als eerste vrouw, en als eerste oost-Duitse (al is ze geboren in West-Duitsland) werd ze in 2005 de jongste bondskanselier. In die functie heeft ze een turbulente tijd in eigen land Europa en de wereld meegemaakt. De biografie heeft met Angela Merkel's persoonlijke en politieke levensverhaal als rode draad gelijk ook een geschiedbeschrijving gegeven van die afgelopen periode.

- Bij de eerste Olympische Spelen in 1896 waren alleen mannelijke deelnemers welkom. Oprichter Pierre de Coubertin vond vrouwelijke sporters niet interessant en zag voor hen hooguit een rol weggelegd tijdens de huldiging van de winnaars. Dat er sindsdien veel is veranderd, is te danken aan sportvrouwen die taboes doorbraken en grenzen verlegden. In **Heldinnen** brengen *Luca Caioli* en *Elvira Giménez* een eerbetoon aan deze iconen. Pioniers als Elizabeth Wilkinson, die in 1722 vermoedelijk de eerste bokswedstrijd voor vrouwen won - met blote handen. Of Tidy Pickett, de eerste zwarte atlete die voor Amerika uitkwam tijdens de Olympische Spelen van 1936. Van rolmodellen als Megan Rapinoe en Billie Jean King, legendarische atletes van Nederlandse bodem als Fanny Blankers-Koen en Rie Mastenbroek, tot wegbereiders die in de vergetelheid zijn geraakt:

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten:

- In het Catharijneconvent is de tentoonstelling **Maria Magdalena** nog te zien t/m 9 januari: "een indrukwekkende variatie aan historische, moderne en eigentijdse werken... bepaald geen eenduidig beeld...de verbeelding van de mysterieuze

bijbelse vrouw.." Door de eeuwen heen is Maria Magdalena op verschillende manieren 'geframed', van boetvaardige prostituee tot feministisch hoegbeeld, als een spiegel voor de heersende maatschappelijke opvattingen over vrouwen. Dat laatste is onderwerp van een talkshow in TivoliVredenburg op 21 oktober, **Vrouwen & Framing**. Ook in onze tijd heersen er allerlei opvattingen wie de 'vrouw' moet zijn of waar zij aan moet voldoen. Hoe komen deze opvattingen tot stand en hoe blijven zij circuleren? Aan de hand van de belangrijkste frames die door de eeuwen heen op Maria Magdalena zijn geplakt wordt gepraat over de idealen en de anti-idealén waar vrouwen mee

te maken hebben.

Meer

info: https://www.tivolivredenburg.nl/agenda/vrouwen-framing-21-10-2021/?fbclid=IwAR1HBnLX1ddm0MgcKBLC0e_xZ0ErtUmBq2znMBokFErvJ2uVrgvSWJa9tRA

- Atria organiseert een leesclub-serie **Ken je klassieken**. Vragen van nu (zoals: Welke invloed hebben gender en achtergrond op iemands positie in de maatschappij? Hoe kan de bewustwording over je eigen positie en die van anderen een handvat bieden voor emancipatie en gendergelijkheid?) worden bekeken door/bril de lens van feministische klassiekers uit de collectie van Atria. Op 4 oktober gebeurt dat aan de hand van **Er is een land waar vrouwen willen wonen**, een bundel met de belangrijkste artikelen en lezingen van **Joke Smit**. Zij was een belangrijke stem ten tijde van de tweede feministische golf in Nederland. Er worden passages voorgelezen, vragen gesteld en inzichten gedeeld over hoe we nu naar deze teksten kijken en wat we er vandaag nog aan hebben.

Meer info: <https://atria.nl/agenda/ken-je-klassieken-er-is-een-land-waar-vrouwen-willen-wonen/>

- Museum Kröller Müller nodigt elk half jaar een kunstenaar uit om in voormalige entree van het

museum een presentatie te maken die zich op de een of andere manier tot de plek verhoudt, tot de geschiedenis van het museum of de collectie. T/m 27 februari is dat **Anne Geene**, fotografe, onderzoekster en verzamelaarster van de wereld van planten dieren en dingen. Ruim een jaar doorkruiste Anne Geene het gebied rondom het Kröller-Müller Museum. Wat haar voor de voeten kwam of waar haar oog op viel, heeft ze opgepakt of vastgelegd met haar camera. Op basis van de eigenaardigheden van wat ze vond heeft ze alles geanalyseerd en geordend volgens een schijnbare logica. Haar *Accumulation of things* presenteert de omgeving van het museum in een hedendaags rariteitenkabinet, dat tegelijkertijd de menselijke

drang tot verzamelen, ordenen en weten aan de orde stelt. Met een schuin oog naar de grondlegger van het museum?

Meer info: <https://krollermuller.nl/anne-geene-accumulation-of-things>

- In Rijksmuseum Twenthe is zojuist de tentoonstelling over **Artemisia Gentileschi** geopend (zie de september-nieuwsbrief). Vanwege de bijzonderheid van de tentoonstelling zijn er veel extra activiteiten eromheen gepland, zoals: op 6 en 13 oktober een algemene lezing over de tentoonstelling en de dominantie van mannennamen in de westerse kunstgeschiedenis; op 22 oktober en 3 andere data tijdens de openstelling op die vrijdagavonden de muzikale theatervoorstelling *Artemisia* door de *Maakers* - 3 vrouwen bevragen via nieuwe perspectieven het imago en het leven van Artemisia Gentileschi, "de geniale uitzondering"; op 31 oktober een lezing van gastconservator Joost Keizer over: *Artemisia een vrouwengeschiedenis van de schilderkunst*.

Meer info: <https://www.rijksmuseumtwenthe.nl/rubriek/1521/nl/activiteitenagenda>

- Tijdens deze eerste Savannah's Salon op Zondag 3 oktober introduceert boekhandel Savannah Bay (Utrecht) toneelschrijfster en dichteres **Helena Hoogenkamp**. Zij zal geïnterviewd worden over haar debuutroman *Het aanbidden van Louis Claus*. De inloop is gratis. De roman gaat over een pubermeisje dat opgroeit in een provincieplaats als tweede dochter van ruimdenkende, maar nogal achtelose ouders. In het tweede deel, 15 jaar later, is de moeder bijna een jaar daarvoor overleden en woont Carla in de grote stad. Daar probeert ze een bestaan op te bouwen als beeldend kunstenaar. Ze verwaarloost zichzelf en voelt zich doorlopend eenzaam en onbegrepen. Een indrukwekkend debuut, volgens velen.

Bibliotheeknieuws:

- In oktober zal de bibliotheek weer gewoon open zijn op de aangegeven tijden. Iedereen die wil komen rondkijken en/of boeken lenen en terugbrengen is van harte welkom.

- In september zijn de leesgroep en de poëziegroep aan een nieuw seizoen begonnen. Beide groepen zitten vol, maar er zijn plannen voor een tweede leesgroep. Er worden dit jaar afwisselend nieuw vertaalde Schwob-klassiekers en eigentijdse titles gelezen en besproken.

Meer info: <https://vrouwenbibliotheek.nl/2021/08/28/leesgroepen-2021-2022/>

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Bijeen van Natasha Brown, *Lentetuin* van Tomoka Shibasaki, *Duet* van Ilse Josepha Lazaroms, *Moederziel* van Sophie Zeestraten

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2021/09/03/man-macht-door-kate-manne/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2021/09/06/een-modern-verlangen-door-hanna-bervoets/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2021/09/08/wat-ik-moest-verzwijgen-door-ariella-kornmehl/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2021/09/16/de-vorm-van-ierland-door-truus-rozemonde/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2021/09/21/confrontaties-door-simone-atangana-bekono/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2021/09/27/je-brein-aan-de-pil-door-dr-sarah-e-hill/>

De leenbijdrage voor 2021 is opnieuw vastgesteld op € 26,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Vanaf oktober geldt € 10,- voor de rest van het jaar. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken.

We hebben een **nieuw banknummer NL18 RABO 0366 0430 05** ten name van *Stichting Es Scent ovv naam en 'leenbijdrage 2021'*. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek, met een startbedrag van € 5,- per kalenderjaar.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden en veel recensies, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Marjolein Datema

Utrecht, 27 september 2021